Bölüm
144

ALKOL KULLANIM BOZUKLUĞU YÖNETİMİ

Sultan BASMACI KANDEMİR[1]

GİRİŞ

Uygarlık tarihi boyunca pek çok toplumda insanların rahatlama yada sosyalleşme amaçlı alkolü kullandığı bilinmektedir. Alkol kullanımına yönelik sosyal onay, onaylamamadan aktif olarak teşvik edilmeye kadar toplumsal, kültürel ve inançsal farklılıklar göstermektedir (1) Alkol kullanım bozuklukları gelişmiş ülkelerde sıklıkla görülen yaşamı tehtid eden ruhsal bozukluklardandır. Etkilenen bireylerin , çocuk, eş,aile ve iş yaşamı üzerine ciddi olumsuz etkileri olmasına rağmen tüketmeye devam ettiği sağlık sorunu olarak belirtilmiştir (2). Alkol kullanım bozukluğu tekrarlayıcı şekilde içme davranışının devam edildiği kronik süregiden , hastalık seyrinde depreşmelerin olduğu bir hastalık olarak tanımlanmıştır (3) Alkol kullanım bozukluğu gelişmesinde etkili olduğu düşünülen İkiz ve evlat edinme çalışmalarında genetik komponenti olduğuna dair önemli kanıtlar olmakla birlikte, hastalığın etiyolojisinde karmaşık diğer faktörlerin olduğuda düşünülmektedir.

EPİDEMİYOLOJI

Alkol kullanım bozukluğu, uzun zamandır ailesel geçişi olduğu bilinen karmaşık, çok yönlü bir hastalıktır. Dünya Sağlık Örgütü 2014 tarihli raporunda yılda 3,3 milyon kişinin yaşamını alkol kullanımı nedeni ile kaybettiği, %5,9 ile tüm ölümler arasında önemli yer kapladığı vurgulanmıştır. Aynı raporuna göre tüm dünyada % 16 ağır alkol içiciliği belirlenirken bu oran toplumumuzda %0,2 olarak belirtilmiştir (4). ABD de 2016 yılında yapılan eidemiyolojik çalışmada yetişkin nüfusunun% 6,6'sı ağır alkol kullanımı olduğu saptanmış ve son bir ayda % 26.2'si en az 1 kez alkollü içki içtiğini bildirmişti (ağır alkol içiciliği son bir ay boyunca kadınlar için günde 4 veya daha fazla erkekler için günde 5 yada daha fazla olacak şekilde) (5). Çok merkezli uluslararası çocuk ve ergenler ile yapılan çalışmada ülkemizde 14 -18 yaş arası ergenlerde alkol denemiş olanların oranı %19,3 olarak bulunmuştur (6). Ülkemizde yapılan bir diğer çalışmada alkol madde bağımlılığı tanısı almış poliklinik başvurusunda bulunan hastalar içerisinde en sık başvuru nedeni DSM-4 tanı kriterlerine göre alkol bağımlılığı %46.8 'ini oluşturarak birinci sırada olduğu saptanmıştır (7).

SINIFLANDIRMA

Alkol kullanım bozukluğu gelişmiş ülkelerde ve tüm dünyada giderek artış gösteren bir sağlık sorunu olarak görülmektedir (8). Uluslararası ve Dünya Sağlık Örgütü hastalık sınıflandırma sistemlerinde ICD- 10 ağır kullanım ile bağımlılığı ayrıştırırken DSM-3TR den DSM- 4TR' ye geçişte alkol kötüye kulanımı ve alkol bağımlılığı kategorileri ifade edilirken DSM- 5TR 'de boyutsal bir yaklaşım benimsenmiştir . Alkol kötüye kullanımı ve alkol bağımlılığı tanımları birleştirilerek Alkol kullanım bozukluğu olarak isimlendirilmiş ve bu durum erken tanı ve tedavi olanağı sunmuştur (9).

[1] Psikiyatri Uzmanı, Dr Sultan Basmacı Kandemir Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi sultanbasmaci@gmail.com

problemler göz önünde bulundurulmalı ,özellikle yosunluk dönemi ve sonrasında gelişen deliryum tremens tablosunun mortalite riski bilinmeli, gerekli klinik yönetim yapılmalıdır.

Kaynaklar

1. Rao TSS. Clinical practice guidelines for elderly. Indian J Psychiatry. 2018;60(7):S297–8.
2. Rehm J, Anderson P, Barry J, Dimitrov P, Elekes Z, Feijão F, et al. Prevalence of and potential influencing factors for alcohol dependence in europe. Eur Addict Res. 2015;21(1):6–18.
3. Koob GF. Neurocircuitry of alcohol addiction: Synthesis from animal models [Internet]. 1st ed. Vol. 125, Handbook of Clinical Neurology. Elsevier B.V.; 2014. 33–54 p. Available from: http://dx.doi.org/10.1016/B978-0-444-62619-6.00003-3
4. Com I. (No Title) [Internet]. 2014 [cited 2019 Sep 3]. Available from: www.who.int
5. Kranzler HR, Soyka M. Diagnosis and pharmacotherapy of alcohol use disorder a review. JAMA - J Am Med Assoc. 2018;320(8):815–24.
6. Stevanovic D, Atilola O, Balhara YPS, Avicenna M, Kandemir H, Vostanis P, et al. The Relationships Between Alcohol/Drug Use and Quality of Life Among Adolescents: An International, Cross-Sectional Study. J Child Adolesc Subst Abus. 2015;24(4):177–85.
7. Bulut M, Cansel N, Selek S, Yumru M. Bulut,GAZIANTEP UNIVERSITESI_madde kullnımı-sosyodemografi ilişkisi. 2006;90(342):65–70.
8. Connor JP, Haber PS, Hall WD. Alcohol use disorders. Lancet [Internet]. 2016;387(10022):988–98. Available from: https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0140673615001221
9. American Psychiatric Association. DSM-5 Diagnostic Classification. In: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. American Psychiatric Association; 2013.
10. Hasin DS, O'Brien CP, Auriacombe M, Borges G, Bucholz K, Budney A, et al. DSM-5 criteria for substance use disorders: Recommendations and rationale. Vol. 170, American Journal of Psychiatry. American Psychiatric Association; 2013. p. 834–51.
11. Tabakoff B, Hoffman PL. The neurobiology of alcohol consumption and alcoholism: An integrative history. Pharmacol Biochem Behav [Internet]. 2013;113:20–37. Available from: http://dx.doi.org/10.1016/j.pbb.2013.10.009
12. Goldstein RZ VN. Prefronal cortex, addiction. Nat Rev Neurosci. 2011;12(11):652–69.
13. Roberto M, Gilpin NW, Siggins GR. The central amygdala and alcohol: Role of γ-aminobutyric acid, glutamate, and neuropeptides. Cold Spring Harb Perspect Med. 2012;2(12).
14. Öztürk Mücahit, Ögel Kültegin, Evren Cüneyt BR. Bağımlılık Tanı,Tedavi, Önleme. istanbul; 2019. 141–146 p.
15. Brown SA, Inaba RK, Gillin JC, Schuckit MA, Stewart MA, Irwin MR. Alcoholism and affective disorder: clinical course of depressive symptoms. Am J Psychiatry [Internet]. 1995 Jan [cited 2019 Sep 3];152(1):45–52. Available from: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/7802119
16. Williams N. The CAGE questionnaire. Occup Med (Chic Ill). 2014;64(6):473–4.
17. Saunders JB, Aasland OG, Babor TF, Fuente JRDELA, Grant M, Saunders JB. Development of the Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT). Addiction. 1993;791–804.
18. Gibbs LE. Validity and reliability of the Michigan Alcoholism Screening Test: A review. Drug Alcohol Depend. 1983;12(3):279–85.
19. Kandemir H, Aydemir Ö, Ekinci S, Selek S, Kandemir SB, Bayazit H. Validity and reliability of the Turkish version of CRAFFT Substance Abuse Screening Test among adolescents. Neuropsychiatr Dis Treat. 2015;11:1505–9.
20. Evren C. alkol kullanım bozukluğunda tanı ve tedavi el kitabı. 1st ed. Evren C, editor. istanbul: yerküre; 2017.
21. ENDER A, ARTUNER D. alkol ve madde kullanımı ne zaman sorundur nasıl saptanır? PSİKİYATRİDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR. 2014;4(2):111–20.
22. Jastrzabska I, Zwolak A, Szczyrek M, Wawryniuk A, Skrzydło-Radomańska B, Daniluk J. Biomarkers of alcohol misuse: Recent advances and future prospects. Vol. 11, Przeglad Gastroenterologiczny. Termedia Publishing House Ltd.; 2016. p. 78–89.
23. ARTUNER D. Biyolojik Göstergeler. In: ÖZTÜRK M, ÖGEL K, EVREN C, BİLİC R, editors. Bağımlılık Tanı, Tedavi, Önleme. 1st ed. İSTANBUL; 2019. p. 181–91.
24. SAMHSA - Substance Abuse and Mental Health Services Administration [Internet]. [cited 2019 Sep 3]. Available from: https://www.samhsa.gov/
25. Kranzler HR, Soyka M. Diagnosis and pharmacotherapy of alcohol use disorder a review. Vol. 320, JAMA - Journal of the American Medical Association. American Medical Association; 2018. p. 815–24.
26. Mark TL, Kassed CA, Vandivort-Warren R, Levit KR, Kranzler HR. Alcohol and opioid dependence medications: prescription trends, overall and by physician specialty. Drug Alcohol Depend [Internet]. 2009 Jan 1 [cited 2019 Sep 3];99(1–3):345–9. Available from: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18819759
27. Harris AHS, Oliva MSE, Bowe T, Humphreys KN, Kivlahan DR, Trafton JA. Pharmacotherapy of alcohol use disorders by the Veterans Health Administration: Patterns of receipt and persistence. Psychiatr Serv. 2012 Jul 1;63(7):679–85.
28. Evren C. Alkol Kullanım Bozukluğu Tedavisinde Farmakolojik Yaklaşımlar. In: Öztürk M, Ögel K, Evren C, Bilici R, editors. Bağımlılık Tanı, Tedavi, Önleme. 1st ed. İSTANBUL; 2019. p. 509–22.
29. Donoghue K, Elzerbi C, Saunders R, Whittington C, Pilling S, Drummond C. The efficacy of acamprosate and naltrexone in the treatment of alcohol dependence, Europe versus the rest of the world: A meta-analysis. Addiction. 2015;110(6):920–30.
30. Skinner MD, Lahmek P, Pham H, Aubin HJ. Disulfiram efficacy in the treatment of alcohol dependence: A meta-analysis. PLoS One. 2014 Feb 10;9(2).
31. O'malley SS, Jaffe AJ, Chang G, Schottenfeld RS, Meyer RE, Rounsaville B. Naltrexone and Coping Skills Therapy for Alcohol Dependence: A Controlled Study. Arch Gen Psychiatry. 1992;49(11):881–7.

32. Volpicelli JR, Alterman AI, Hayashida M, O'Brien CP. Naltrexone in the treatment of alcohol dependence. Arch Gen Psychiatry [Internet]. 1992 Nov [cited 2019 Sep 3];49(11):876–80. Available from: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/1345133
33. Garbutt JC, Kranzler HR, O'Malley SS, Gastfriend DR, Pettinati HM, Silverman BL, et al. Efficacy and tolerability of long-acting injectable naltrexone for alcohol dependence: A randomized controlled trial. J Am Med Assoc. 2005 Apr 6;293(13):1617–25.
34. Jonas DE, Amick HR, Feltner C, Bobashev G, Thomas K, Wines R, et al. Pharmacotherapy for adults with alcohol use disorders in outpatient settings: A systematic review and meta-analysis. Vol. 311, JAMA - Journal of the American Medical Association. American Medical Association; 2014. p. 1889–900.
35. Rösner S, Hackl-Herrwerth A, Leucht S, Vecchi S, Srisurapanont M, Soyka M. Opioid antagonists for alcohol dependence. Cochrane Database Syst Rev [Internet]. 2010 Dec 8 [cited 2019 Sep 3]; Available from: http://doi.wiley.com/10.1002/14651858.CD001867.pub3
36. Palpacuer C, Laviolle B, Boussageon R, Reymann JM, Bellissant E, Naudet F. Risks and Benefits of Nalmefene in the Treatment of Adult Alcohol Dependence: A Systematic Literature Review and Meta-Analysis of Published and Unpublished Double-Blind Randomized Controlled Trials. PLoS Med. 2015;12(12).
37. Van Den Brink W, Strang J, Gual A, Sorensen P, Jensen TJ, Mann K. Safety and tolerability of as-needed nalmefene in the treatment of alcohol dependence: Results from the Phase III clinical programme. Expert Opin Drug Saf. 2015 Apr 1;14(4):495–504.
38. Pierce M, Sutterland A, Beraha EM, Morley K, van den Brink W. Efficacy, tolerability, and safety of low-dose and high-dose baclofen in the treatment of alcohol dependence: A systematic review and meta-analysis. Vol. 28, European Neuropsychopharmacology. Elsevier B.V.; 2018. p. 795–806.
39. Reynaud M, Aubin HJ, Trinquet F, Zakine B, Dano C, Dematteis M, et al. A randomized, placebo-controlled study of high-dose baclofen in alcohol-dependent patients-The ALPADIR study. Alcohol Alcohol. 2017 Jul 1;52(4):439–46.
40. Leung JG, Hall-Flavin D, Nelson S, Schmidt KA, Schak KM. Role of gabapentin in the management of alcohol withdrawal and dependence. Ann Pharmacother. 2015 Jan 1;49(8):897–906.
41. Mason BJ, Quello S, Goodell V, Shadan F, Kyle M, Begovic A. Gabapentin treatment for alcohol dependence a randomized clinical trial. JAMA Intern Med. 2014 Jan;174(1):70–7.
42. Blodgett JC, Del Re AC, Maisel NC, Finney JW. A meta-analysis of topiramate's effects for individuals with alcohol use disorders. Vol. 38, Alcoholism: Clinical and Experimental Research. Blackwell Publishing Ltd; 2014. p. 1481–8.
43. Anton RF, O'Malley SS, Ciraulo DA, Cisler RA, Couper D, Donovan DM, et al. Combined pharmacotherapies and behavioral interventions for alcohol dependence: The COMBINE study: A randomized controlled trial. J Am Med Assoc. 2006 May;295(17):2003–17.
44. Brust JCM. Acute withdrawal: Diagnosis and treatment. In: Handbook of Clinical Neurology. Elsevier B.V.; 2014. p. 123–31.
45. Longo DL, Schuckit MA. Recognition and Management of Withdrawal Delirium (Delirium Tremens). New Engl J Med Downloaded from nejm.org by EILEEN BARRETT. 2014;22:2109–22.
46. Perry EC. Inpatient management of acute alcohol withdrawal syndrome. CNS Drugs [Internet]. 2014 May [cited 2019 Sep 3];28(5):401–10. Available from: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24781751
47. Schuckit MA. Recognition and management of withdrawal delirium (delirium tremens). N Engl J Med [Internet]. 2014 Nov 27 [cited 2019 Sep 2];371(22):2109–13. Available from: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25427113
48. Eyer F, Schuster T, Felgenhauer N, Pfab R, Strubel T, Saugel B, et al. CLINICAL ASPECTS Risk Assessment of Moderate to Severe Alcohol Withdrawal-Predictors for Seizures and Delirium Tremens in the Course of Withdrawal. 2011 [cited 2019 Sep 2]; Available from: https://academic.oup.com/alcalc/article-abstract/46/4/427/109852
49. Hillbom M, Pieninkeroinen I, Leone M. Seizures in Alcohol-Dependent Patients: Epidemiology, Pathophysiology and Management. Vol. 17, CNS Drugs. 2003. p. 1013–30.
50. Latt N, Dore G. Thiamine in the treatment of Wernicke encephalopathy in patients with alcohol use disorders. Intern Med J. 2014;44(9):911–5.